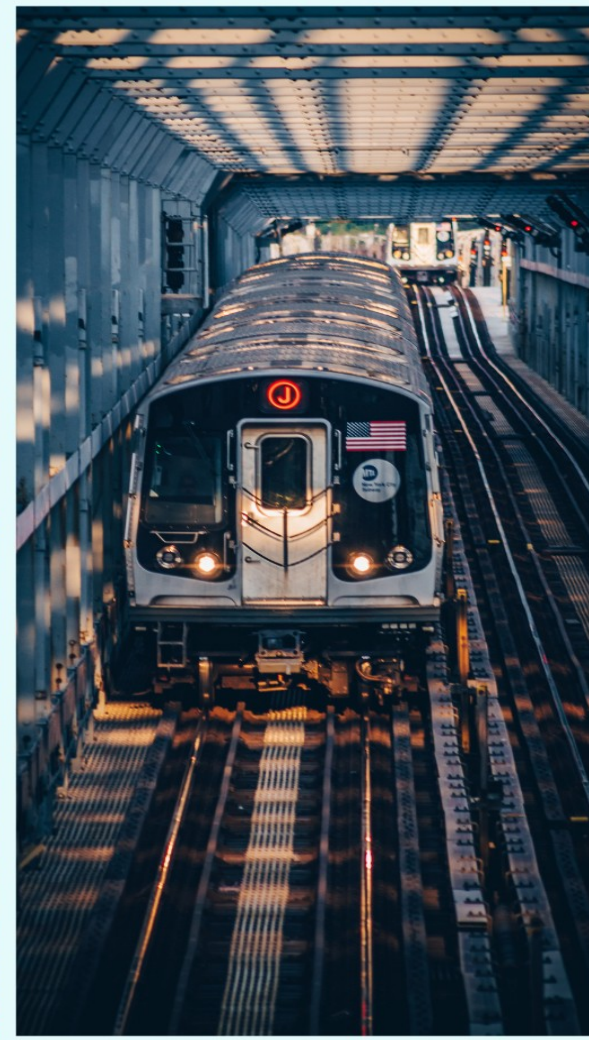
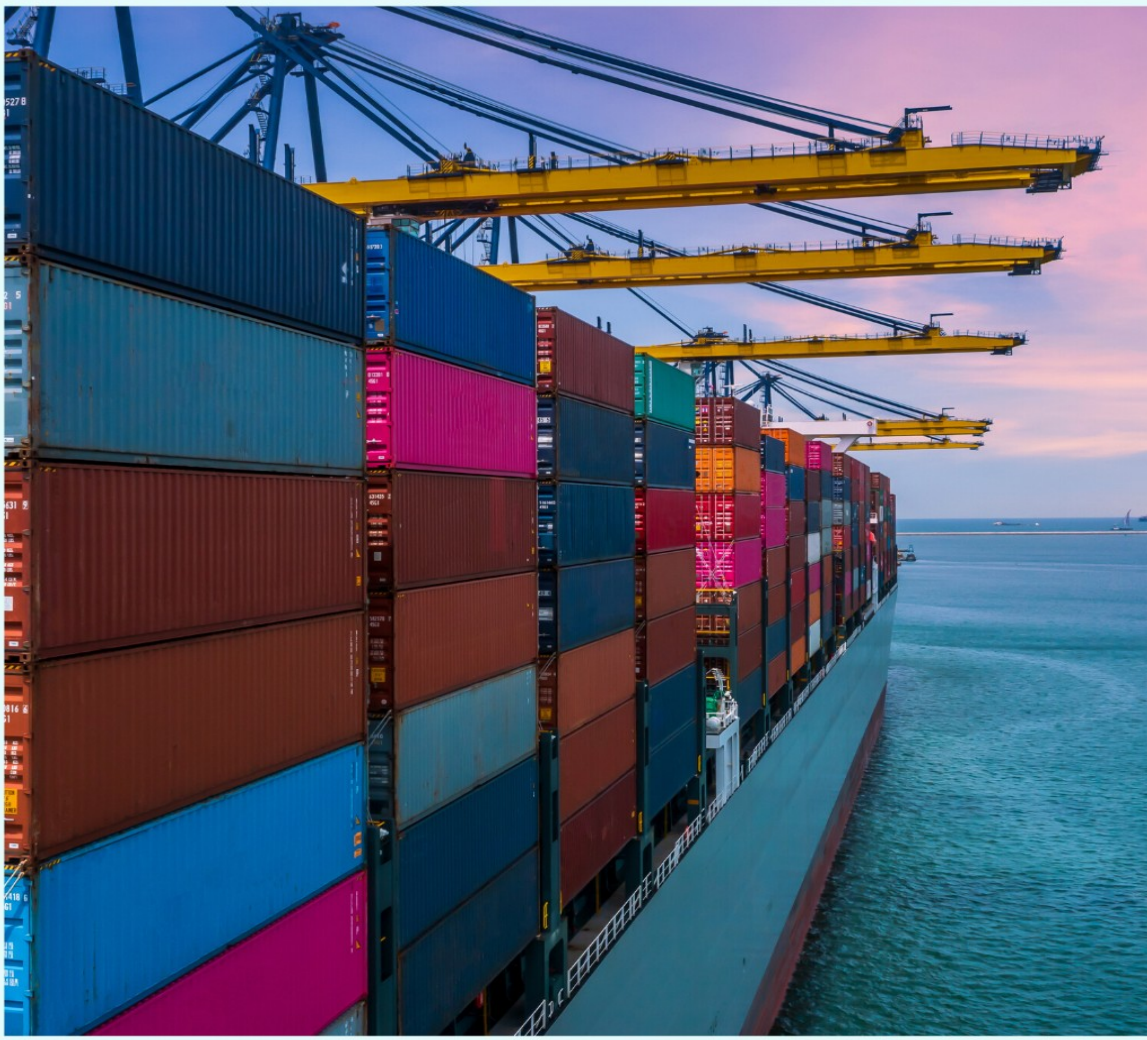
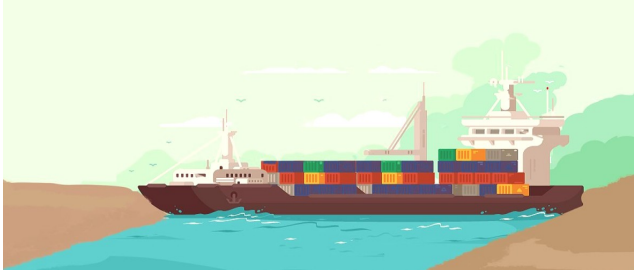


<http://www.>



BAŞLARKEN



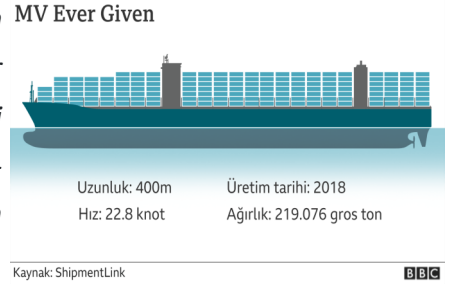
Kanalda sıkışan gemi dünya lojistik sektörünün gündemini değiştirdi;

Her yıl yaklaşık 18 bin geminin geçtiği , dünyanın en önemli su yollarından biri olan Süveyş Kanalı'nda karaya oturarak deniz trafiğinin durmasına neden olan "The Ever Given" isimli yük gemisi, yapay su geçidinin "gemilere yakıt tasarrufu sağladığı için" küresel ticarete ve petrol taşımacılığında önemini tekrar gündeme getirdi.

Mısır ekonomisinin 3.büyük döviz kaynağı olarak kabul edilen ve yılda 5-6 milyar dolarlık girdi sağlayan Süveyş Kanalı, Akdeniz ve Kızıldeniz'i birbirine bağlayan yapay bir su geçidi.Kanal, Avrupa ve Asya kıtaları arasında Afrika'nın güneyini dolaşmadan yük taşınması ve deniz ulaşımının sağlanması bakımından dünya denizciliğinin vazgeçilmezleri arasında.Dünya küresel ticaretin yaklaşık yüzde 12'sinin gerçekleştiği kanal , Asya ve Avrupa arasında giden tankerlerin ve konteyner gemilerinin Afrika çevresinde uzun bir yolculuğa çıkmasını engelleyerek yakıt tasarrufu sağlıyor. 193 km uzunluğundaki kanal 24 metre derinliğe ve 205 metre genişliğe sahip.Kanal'da geçiş süresi ise 12-16 saat civarında. Dünyanın en kritik su geçiş noktaları arasında yer alan Süveyş Kanalı'nda 24.03.2021 tarihinde Çin'den Hollanda'nın Rotterdam Limanı'na giderken karaya oturan 400 metre uzunluğundaki (yaklaşık dört futbol sahası) 20 bin konteyner taşıma kapasiteli yük gemisi kanal yolunda yakalandığı kum fırtınası sonrası rotadan çıkıp, kıyıya çarparak kanalda sıkışmıştı.



220 bin tonluk geminin kurtarılması için MV Ever Given römorklar ve iş makineleriyle çalışmalar neticesinde , geminin tekrar yüzdürülmesi 6 gün sonra sağlandı.The Ever Given gemisinin karaya oturmasının ardından 200'den fazla gemi kanalda geçiş için beklerken,



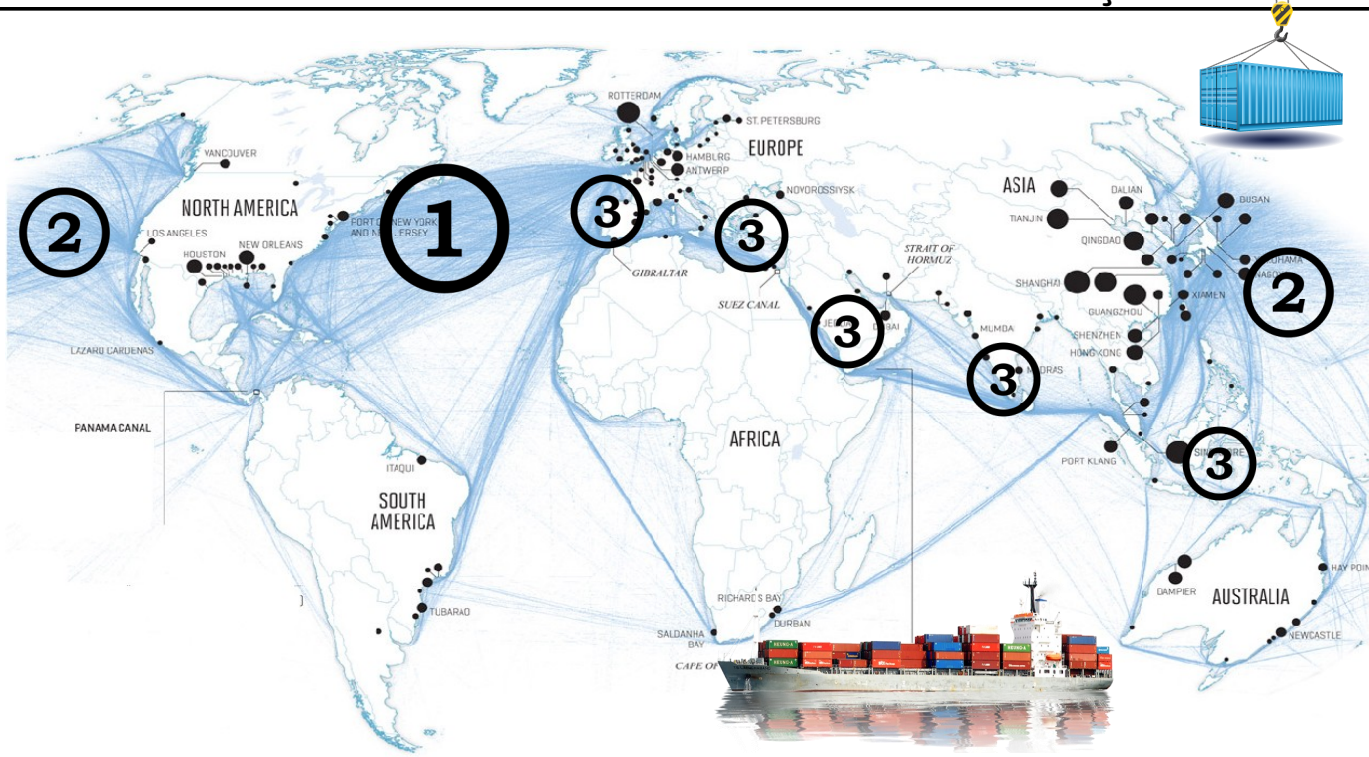
bunların 30'dan fazlasının petrol taşıyan gemi olduğu ifade ediliyor.Bu tıkanıklık nedeniyle, petrol tankerlerinin nakliye ücretleri neredeyse iki katına çıkarken, birçok geminin de rotasını değiştirmesine neden oldu.Gemi nakliyatı konusunda haftalık dergi Lloyd's List'in yaptığı değerlendirmeye göre, her gün yaklaşık 10 milyar dolar değerinde mal kanaldan geçiyor. Batı yönüne doğru giden trafiğin değeri günlük yaklaşık 5,1 milyar dolara, doğu yönü trafiğinin değeri yaklaşık 4,5 milyar dolara ulaşıyor.Kanalın kapalı olması nedeniyle Ümit Burnu'nu dolaşmanın gemilerin daha fazla yakıt yakması anlamına geldiğini belirten analistler, bunun gemi nakliye fiyatlarına yansıtacağına işaret ediyor.



Dünya ticaretinin yaklaşık 12'sinin gerçekleştiği kanalın 6 gün kapalı kalmasının, dünya ticaretine verdiği zararın 10 milyar doları geçtiği hesaplanıyor.Kanalın kapanması nedeniyle uluslararası piyasalarda petrolün fiyatı yüzde 4 artmıştı.

Denizyolu taşımacılığında dünyada önemli güzergahlar nereleridir?

Dünya üzerindeki yapay su yollarından hangilerini biliyorsunuz?



Ulaşım Nedir?

İnsanların, mal ve hizmetlerin bir yerden başka bir yere taşınmasıdır. Bu işlem ülke içerisinde olabileceği gibi ülkeler arasında hatta kıtalar arasında da gerçekleştirilebilmektedir. Günümüzde ulaşımın içeriği de genişlemiştir. Para, bilgi, internet, enerji taşımacılığı da ulaşımın konusu içerisinde.

Dünyada Ulaşımın Gelişimi Nasıldır?

Ulaşım, dünyanın her bölgesinde aynı düzeyde gelişmemiştir. Bunun nedeni iklim, yeryüzü şekilleri, çöller ve bataklıklar gibi fiziki faktörlerle sermaye ve teknoloji gibi beşerî faktörlerin her ülkede aynı özellikleri taşımasıdır. Ulaşım ağlarının sıklığı ve kalitesi ülkelerin gelişmişlik düzeyini gösterir. Gelişmiş ülkelerde ulaşım ağı sık, ulaşım sistemleri çeşitli, hızlı ve konforludur. Az gelişmiş ülkelerde ise ulaşım imkânları ve ulaşım teknolojisi yeteri kadar gelişmemiştir.

En Maliyetli Ulaşım Sistemi Hangisidir?

Ulaşım maliyetlerine göre ulaşım sistemlerinin ekonomik olandan pahalıya doğru sıralanışı şu şekildedir.

- ① Deniz yolu
- ② Demir yolu
- ③ Kara yolu
- ④ Hava yolu

Denizyolu Taşımacılığında Önemli Güzergahlar Nereleridir?

Günümüzde ticaretin neredeyse %83'ü deniz yolu ile yapılmaktadır. Dünyada deniz trafiğinin en yoğun olduğu yer ① Kuzey Atlantik Deniz Ticaret Yolu'dur. Bu yolu ② Pasifik Aşırı Deniz Yolları ile ③ Akdeniz - Asya - Avustralya Deniz Ticaret Yolu takip eder.

KANALLAR	BOĞAZLAR		
Panama	Hürmüz	Bering	Messina
Süveyş	Cebeli Tarık	Macellan	Sonde
Kiel	Babül Mendep	Dover	Makkasar
Korint	Malakka	Kerç	İstanbul-Çanakkale

İki su kütlesini birleştiren doğal su yollarına **boğaz**, iki su kütlesini birleştirmek için insanlar tarafından açılan su yollarına ise **kanal** adı verilir. Deniz yolu ulaşımında çok önemli olan boğaz ve kanallar, yolların kısalmasını sağlayarak ülkeler arası taşımacılığı da hızlandırmıştır.

Bering Boğazı

Rusya ile Abd arasında Asya ve Amerika kıtalarının birbirlerine en fazla yaklaştığı noktadadır. Yüksek enlemlerde yer aldığı için diğer boğazlara göre yoğun değildir. Tarih değiştirme çizgisi buradan geçmektedir.

Panama Kanalı

Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanus'u bağlar. Orta Amerika'da yer alır. Dünya ticaretinin % 5'i bu kanal üzerinden yapılır. Havuz sistemi bulunmaktadır.

Macellan Boğazı

Güney Amerika'nın en uç noktasıdır. Panama'nın açılması ile önemi azalmıştır.

Not: 2019 yılında dünyadaki gemi sayısı 95.402, yük taşıma kapasitesi 1.976.491 olmuş ve taşıma kapasitesi bir önceki yıla göre %2,6 artmıştır.

Kiel Kanalı

Kuzey Denizi ile Baltık Denizi'ni bağlayan bu kanal Almanya'nın kuzeyinde yer almaktadır. Savaş gemilerine kestirme bir yol sağlamak için yapılmıştır.

Korint Kanalı

Mora Yarımadası ile Yunanistan anakarası arasındadır. Ege Denizi'ni Adriyatik Denizi'ne bağlar. Daha çok turizm amaçlı kullanılmaktadır.

İstanbul ve Çanakkale B.

Önemli ve stratejik bir su yoludur. Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler Akdeniz'e inmek için bu yolu kullanmak zorundadır.

Malakka Boğazı

Malezya ile Endonezya arasındadır. Büyük Okyanus ile Hint Okyanusu arasındaki en işlek deniz ticaret yoludur.

Hürmüz Boğazı

Basra Körfezinin tek çıkış noktasıdır. Dünya petrol ticaretinin en önemli noktalarındandır. Ortadoğu petrollerinin yarısı buradan taşınır. Ekonomik ve stratejik açıdan önemlidir.

Süveyş Kanalı

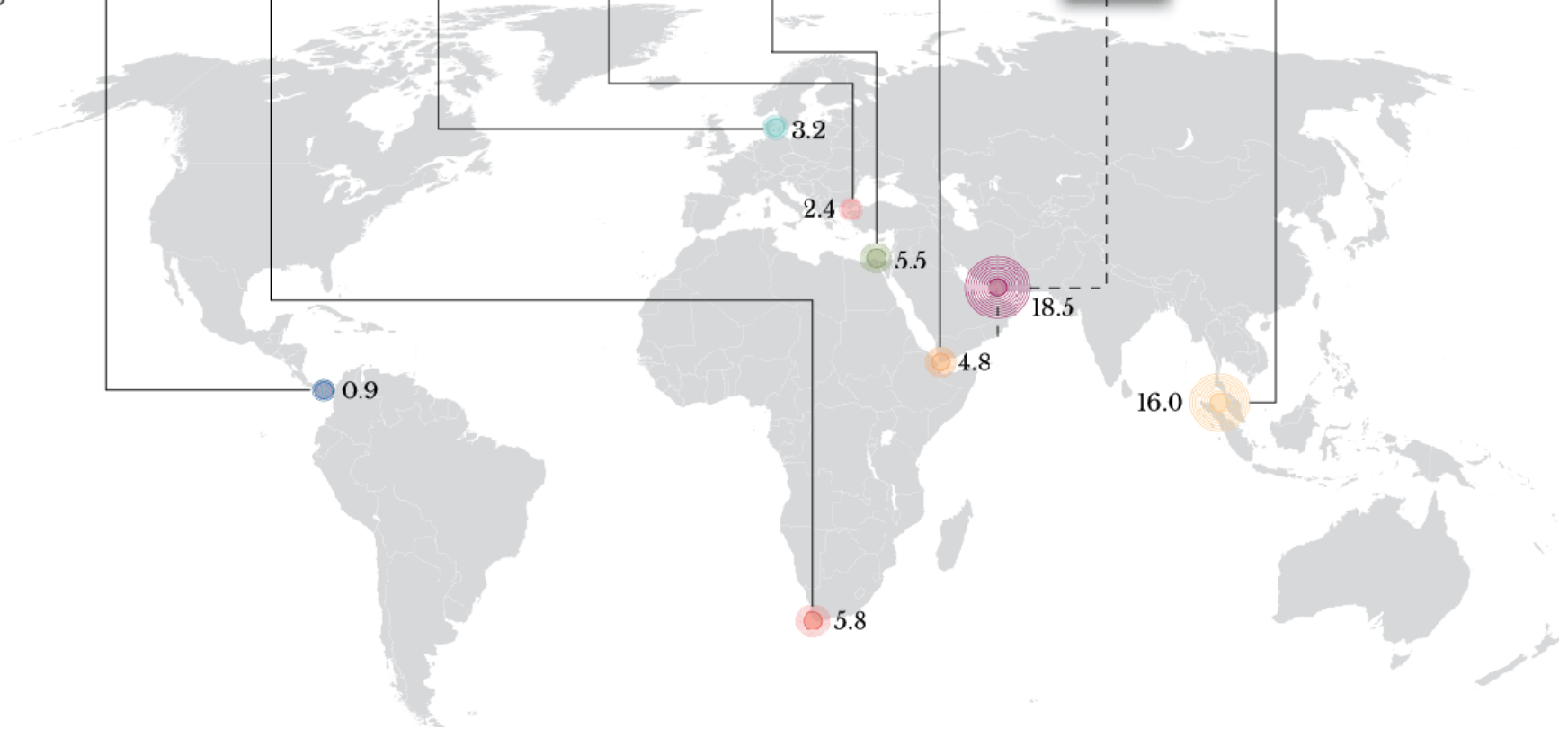
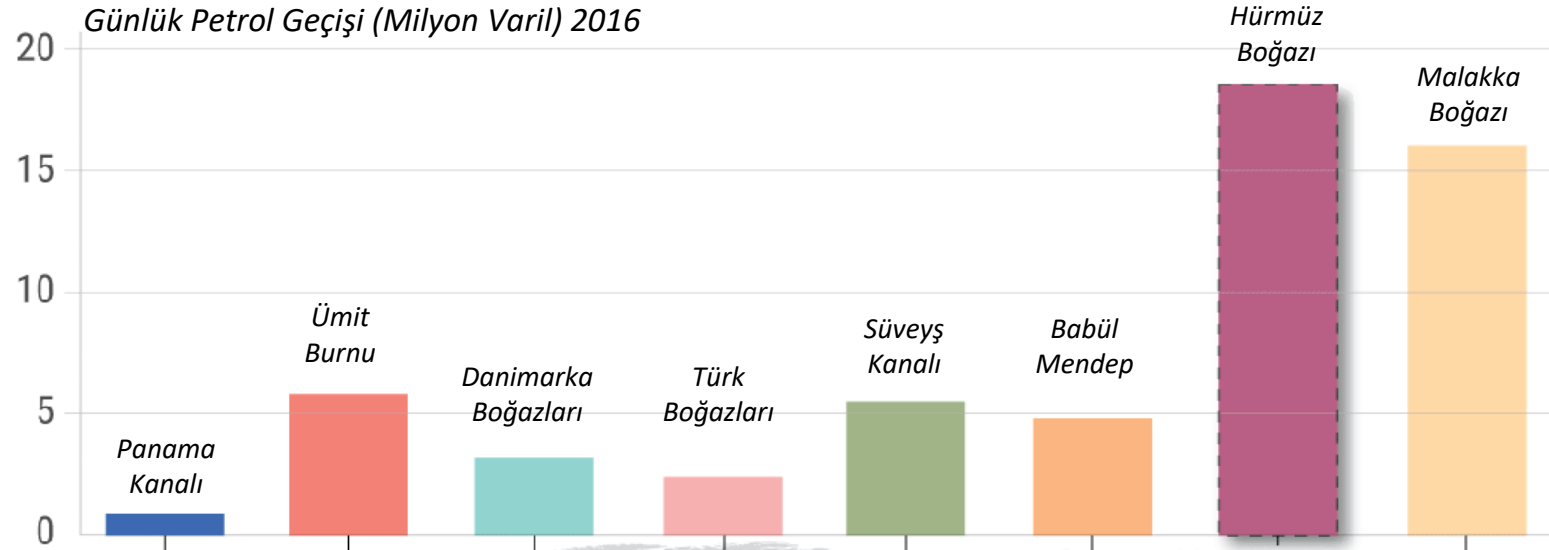
Dünya deniz ticaretinin % 7'si bu kanal üzerinden yapılır. Akdeniz ile Kızıldeniz'i birbirine bağlayan bu kanal sayesinde denizler arasında tür geçişi mümkündür.

Babül Mendep Boğazı

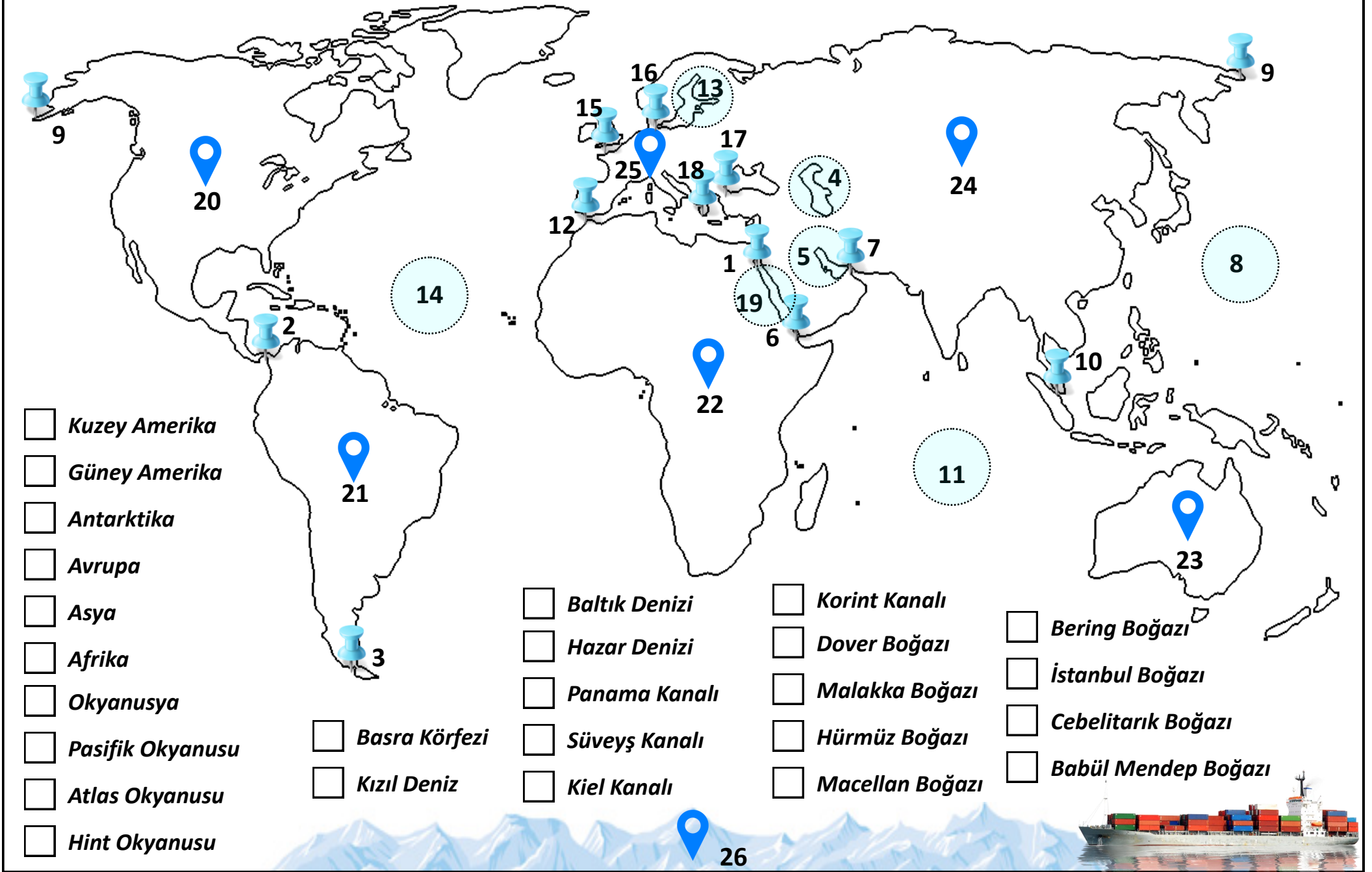
Aden Körfezi'nde yer alır. Kızıldeniz'i Hint Okyanusu'na bağlar. Yemen ve Somali arasında önemli bir petrol güzergahıdır.

Cebeli Tarık Boğazı

Akdeniz'i Atlas Okyanusu'na bağlar. En işlek üç su yolundan birisidir.

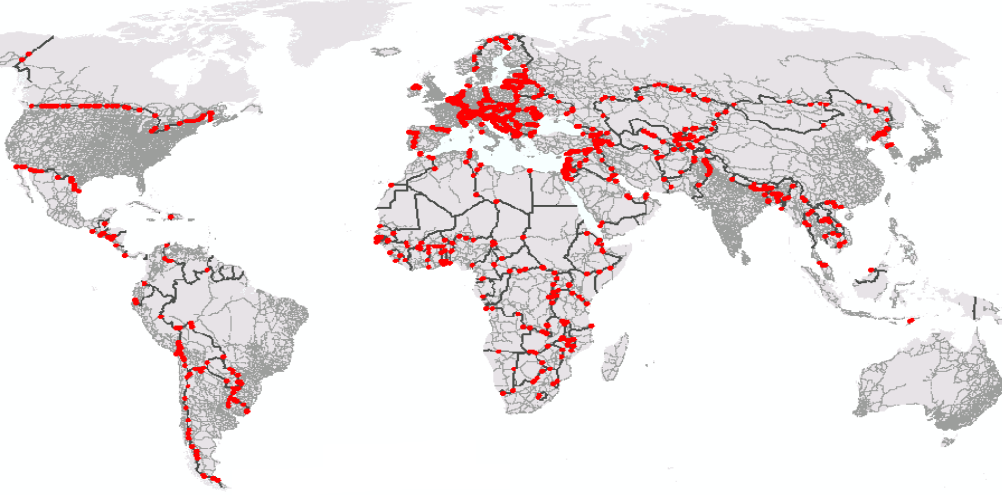


Kıtalar / Okyanuslar / Denizler / Boğazlar / Kanallar



Kara Yolu Taşımacılığında Önemli Güzergahlar Nereleridir?

Kara yolları en eski ve günümüzde de en fazla kullanılan ulaşım ağıdır. Devletlerin kurulması ve üretimin artmasına bağlı olarak ilk Roma'da - ticaret yolları ortaya çıkmıştır. Kral Yolu, İpek Yolu, Baharat Yolu gibi ticaret yolları İlk ve Orta çağlarda kullanılan önemli kara yollarıdır.



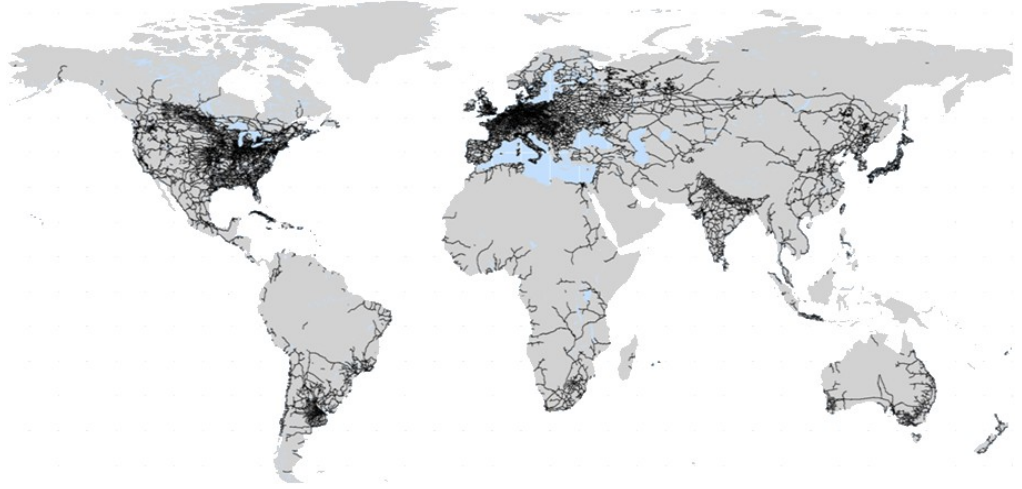
Günümüz dünyasında kullanılan kara yollarının uzunluğu ve kalitesi teknoloji ile birlikte artmıştır. Teknik gelişmeler ve artan kara yolu trafiği otoyol yapımını hızlandırmıştır. Kara yolu ağının sık ve gelişmiş olduğu yerlerde nüfus yoğun ve şehirleşme oranı da yüksektir. Kara yolu ağının en uzun olduğu ülke ABD, en sık olduğu yerler ise Batı Avrupa ve Japonya'dır.

Ülkeler ve 1000 km²'lik Alana Düşen Kara Yolu Uzunlukları

Belçika 4987 km	Almanya 1805 km	Rusya 57 km
Japonya 3185 km	ABD 675 km	Kongo 50 km
Fransa 1870 km	Türkiye 449 km	Çad 26 km

Demir Yolu Taşımacılığında Önemli Güzergahlar Nereleridir?

Dünyadaki ilk demir yolu hattı İngiltere'de Manchester-Liverpool şehirleri arasında açılmıştır. Ülkemizde ilk demir yolu hattı da İzmir-Aydın arasında açılmıştır (1935). Sanayi devrimi ile birlikte demir yolu yapım süreci hızlanmıştır. Abd, Kanada, Japonya, Hindistan, Rusya, Çin gibi ülkelerde demir yolu ağı gelişmiştir.



Dünyadaki demir yolu ağının yarısı Kuzey Amerika'dadır. Kuzeybatı Avrupa'daki demir yolu yoğunluğu ise daha fazladır. Afrika'daki demiryolları daha çok hammaddeleri limanları ulaştırılması için yapılmıştır. Kıtaların bir ucundan diğer ucuna uzanan Kıtaasırlı hatlara da Moskova'yı Büyük Okyanus'a bağlayan Transsibirya ile Montreal'i ülkenin batısındaki Vancouver'a bağlayan Pasifik hatları örnek gösterilebilir.

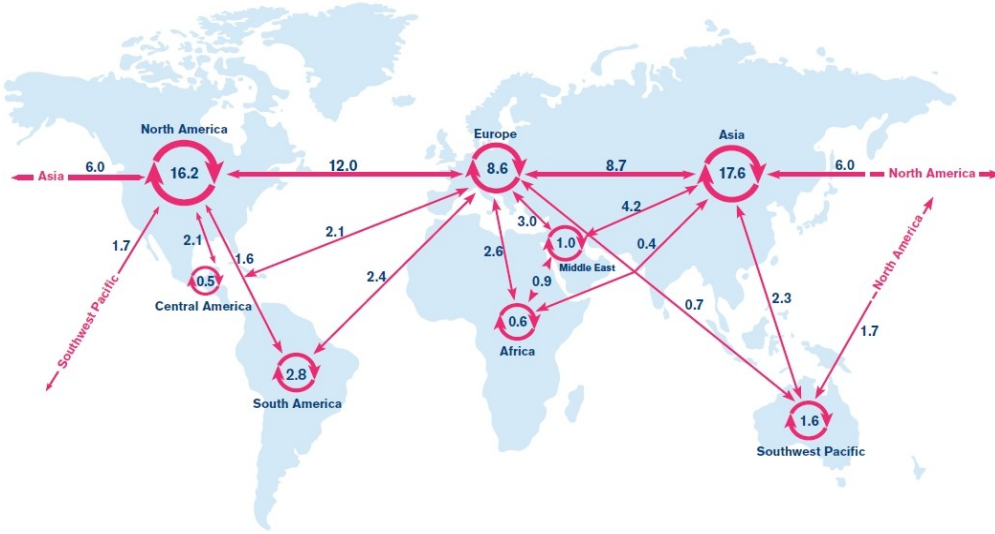
Demir Yolu Uzunluğun Göre Ülkeler (2017)

Amerika 240.000 km	Hindistan 68.525 km	Almanya 38.594 km
Çin 131.000 km	Kanada 49.452 km	Japonya 27.311 km
Rusya 85.500 km	Brezilya 38.743 km	Türkiye 12.740 km

Hava Yolu Taşımacılığında Önemli Güzergahlar Nereleridir?

İlk kez Fransa'da ortaya çıkan hava yolu ulaşımı II.Dünya Savaşı ile birlikte hızlı bir gelişim sürecine girmiştir.

Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Güneydoğu Asya hava yolu ulaşımının en yoğun olduğu bölgelere örnek verilebilir.



Ülke bazında bakıldığında ise ABD'nin en gelişmiş ve en yaygın hava yolu ulaşımına sahip olduğunu söylemek mümkündür. Avrupa Birliği ülkelerinde de hava ulaşımı oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunun dışında Asya Kıtası'nın güneydoğusunda yer alan özellikle Japonya, Güney Kore, Singapur ve Çin gibi ülkelerde hava ulaşımının oldukça yoğun olduğu görülmektedir.

Dünyanın gelişmiş iki bölgesinden Kuzey Amerika ile Batı Avrupa arasında yer alan Kuzey Atlantik, hava ulaşımı anlamında en önemli hattır. Hava yolu ulaşımının tercih edilme nedeni, yüksek hızının yanı sıra kaza oranının diğer ulaşım araçlarına göre daha düşük olmasıdır.

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte ucuzlayan hava yolu ulaşımı, diğer ulaşım türlerine göre hâlâ en pahalı ulaşım sistemidir.

2018 yılında 38 milyon uçuş gerçekleştirilmiş, toplam 4.3 milyar yolcu seviyesine ulaşılmıştır. Ülkeler arası turizmde yolcuların % 60'ı havayolu ile taşınmıştır. Dünya geneli uçuşların % 37'si Avrupa kıtasındadır.



120 + ülke, 60 + başkent, 250 + dış hat noktası, 50 iç hat noktasına ulaşım sağlayan İstanbul Havalimanında 3 saat içinde farklı kıtalardan toplam 146 noktaya uçuş yapılabilmektedir.

Boru hattı Taşımacılığında Önemli Güzergahlar Nereleridir?

Son yıllarda gelişme gösteren ulaşım sistemlerinden biri de boru hatlarıdır. Günümüzde 750 bin km'ye yakın petrol ve doğal gaz boru hattıyla ABD, boru ağının en fazla olduğu ülkedir. Abd'yi boru hattı uzunluğu bakımından da Rusya izlemektedir. Enerji taşımacılığında ülkemiz de önemli ve stratejik bir konumda bulunmaktadır.

BULMACA

Yanda verilen çengel bulmacayı
çözüyor, Uluslararası ulaşım
hatları kazanımlarının öğrenilme
düzeyini pekiştiriyoruz.

SOLDAN SAĞA

2-) Ulaşımın gelişiminde etkisi olan beşeri faktörlerden bir tanesi.

4-) Ulaşımın gelişiminde etkili olan bir fiziki faktörlerden bir tanesi.

6-) İki su kütesini birleştiren doğal su yolu.

7-) Dünyada karayolu ağının en uzun olduğu ülke.

10-) Akdeniz'i Kızıldeniz'e bağlayan ve dünya deniz ticaretinin %7'si gerçekleştiği kanal.

11-) Kuzey Denizi ile Baltık Denizi'ni bağlayan bu yapay su yolu Almanya'nın kuzeyinde yer almaktadır.

13-) İnsan, mal ve hizmetlerin bir bölgeden başka bir bölgeye taşınmasıdır.

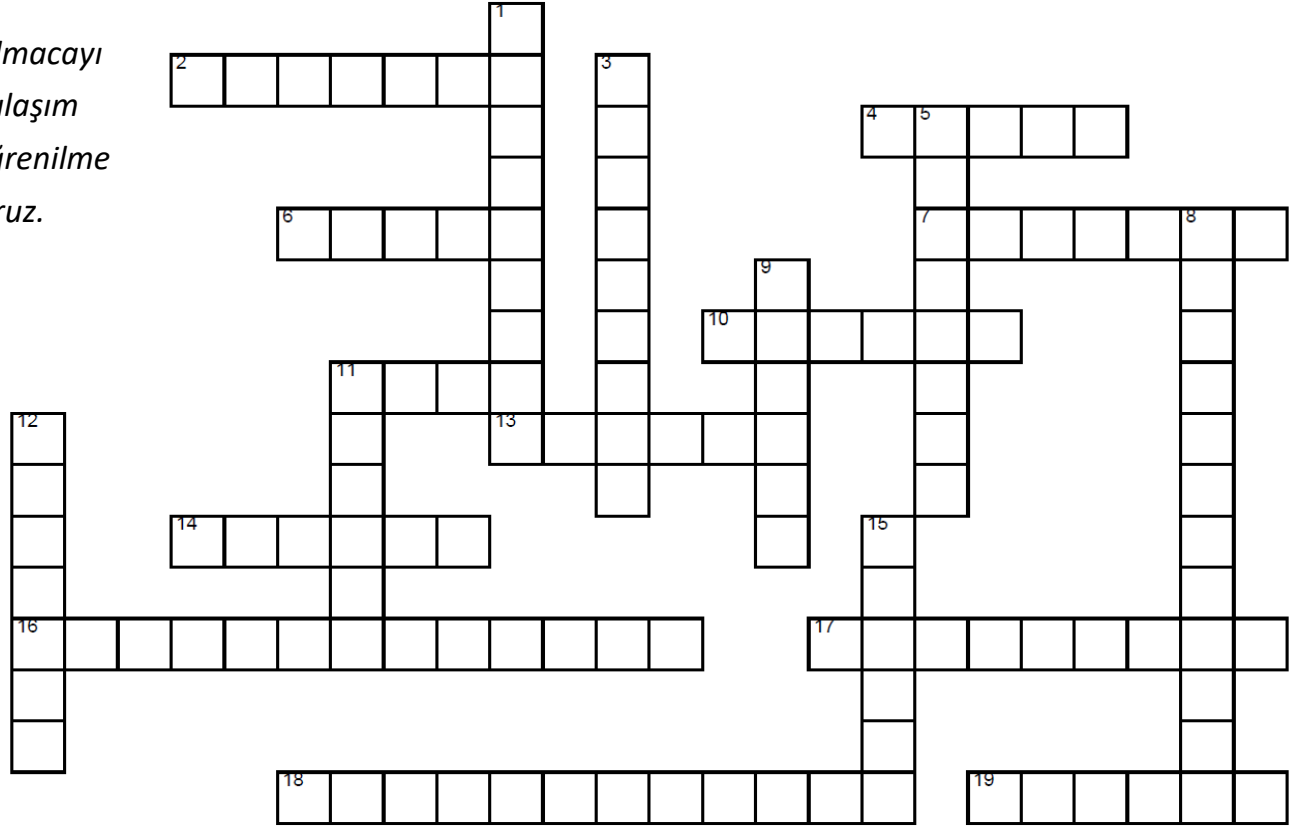
14-) Tarih değiştirme çizgisinin tam ortasından geçtiği iklim şartları nedeni ile yoğun olmayan boğaz.

16-) Dünyanın en yoğun deniz ticaret yolu.

17-) Demir yolu ulaşımının ilk başladığı ülke.

18-) Kıta aşırı demir yolu hatlarına bir örnek.

19-) Asya'nın ve Dünya'nın en önemli ticaret limanlarından biri.

**YUKARIDAN AŞAĞIYA**

1-) Küresel ticarete maliyet açısından en uygun ulaşım sistemi.

3-) Avrupa'nın en önemli ticaret limanı.

5-) Tarihteki en eski kara yollarından biri.

8-) Dünya'da demir yolu ağının en yoğun olduğu kıta. (Demir yolu ağlarının yarısı burada.)

9-) Basra Körfezi'nin tek çıkış noktası.

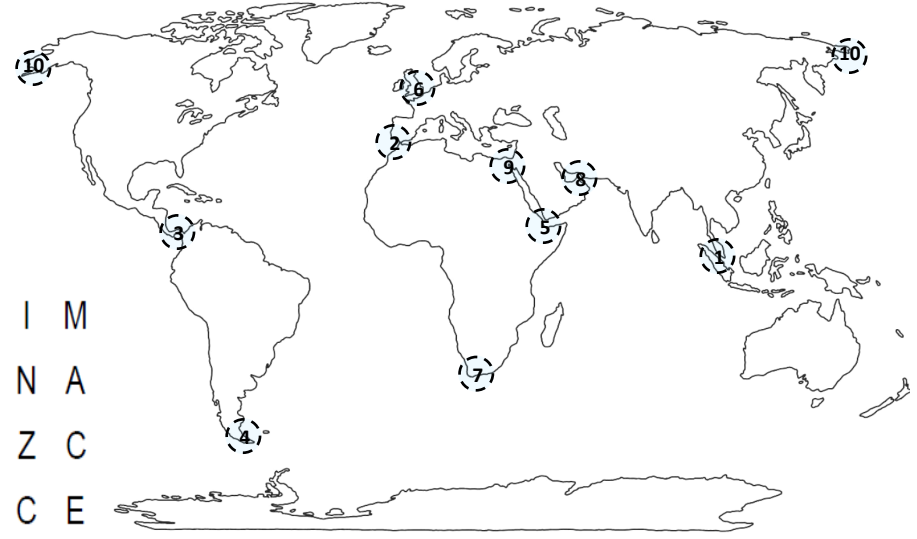
11-) Mora Yarımadası ile Yunanistan anakarası arasında yer alan yapay su yolu.

12-) Büyük Okyanus ile Hint Okyanusu arasında kalan en işlek deniz ticaret geçiş noktası.

15-) Havuz sistemi ile Atlas Okyanusu'nu Pasifik Okyanusu'na bağlayan kanal.

BULMACA

Aşağıda verilen bulmacada denizyolu taşımacılığında dünyanın en önemli güzergahlarından bazıları gizlenmiştir. Yandaki haritada numaralandırılmış bölgelerden yararlanarak bulmacada gizlenen güzergahları buluyoruz.



E Y Z O T A B J V K F I C W G J X O X W D V C I M
 I Q G P V H D K O N P B Q G P H R N I L B F T N A
 E I P D V C J H X E F G B V H E A A H Ü R M Ü Z C
 G R P M R J Q U D J C B V R C U V J F K K J D C E
 P M P E J O K N D I Y V Q E N R C R R C E Y C J L
 W T V D B C E F R O N O B R E T E Y V C E A L S L
 F O T A D M D N Z O G H U D X D B G I H W S T G A
 D J R T L G A Y A O A B R U S V E R C U H Ü J C N
 X A L Ü M B Q P A A T K V U B W L S I S M V B P O
 G O B K C G C P G I E R H P W S I Y H I S E U A G
 T A W M K Y U F M D Y O I R I P T G B A P Y U N W
 B U U W D N W Ü K X X U L R O F A R G D O S C A S
 V Z F R Y O K F T W E E S V R L R P J S X N T M L
 S C C V O Q B W Z K B E R I N G I Q C L U E V A F
 U J P X K L W V K U R L O W C C K T H K C W C V L
 H M N O L V V R V P G H O M A L A K K A X V V Y J
 Q Z K C H Q Q O Z N A R J G O L S U K K R S F S M

ÖNEMLİ SU YOLLARI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ÖLÇME

Aşağıda verilen ifadeleri cevaplandırarak doğru olan yanıtları yuvarlak içine alınız.

Günümüzde küresel ticaretin %83'ünün yapıldığı ulaşım türü	Demir yolu	Deniz yolu
Dünyada deniz trafiğinin en yoğun olduğu deniz ticaret yoludur.	Pasifik Aşırı	Kuzey Atlantik
Ulaşımın gelişimini etkileyen fiziki faktörlerden bir tanesi.	Yeryüzü Şekilleri	Sermaye
Ulaşım ağının sık, konforlu ve çeşitli olduğu ülkelerden biri.	Japonya	Somali
Ulaşım maliyetlerine göre küresel ticarete ulaşım sistemlerinin en ekonomik olanı.	Kara yolu	Deniz yolu
Amerika ve Asya kıtalarının birbirlerine en fazla yaklaştıkları yerde bulunan boğaz.	Dover	Bering
Dünya deniz ticaretinin %5'inin gerçekleştiği diğer kanallardan farklı olarak havuz sistemi bulunan kanal.	Panama	Süveyş
Panama Kanalı'nın açılması önemi azalan su yolu.	Ümit Burnu	Macellan Boğazı
Dünyanın en işlek üçüncü su yolu olan ve Akdeniz'i Atlas Okyanusu'na bağlayan boğaz.	Cebeli Tarık	Hürmüz
Kuzey Denizi ile Baltık Denizi arasında yer alan kanal.	Korint	Kiel
Açılması ile birlikte Akdeniz-Kızıldeniz arasında tür geçişleri yaşanan stratejik kanal.	Panama	Süveyş
Yunanistan'da yer alan ve daha çok turizme yönelik kullanılan kanal.	Korint	Kiel
Dünyanın en önemli petrol taşıma güzergahları arasında yer alan Endonezya ile Malezya arasındaki boğaz.	Malakka	Babül Mendep
Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin Akdeniz'e inmek için kullanmak zorunda oldukları bir boğaz.	Cebeli Tarık	İstanbul
Basra Körfezi'nde yer alan Ortadoğu petrollerinin dünya pazarına çıkış noktası kabul edilen boğaz.	Babül Mendep	Hürmüz
Süveyş Kanalı'nın açılması ise önemi azalan su yolu.	Macellan Boğazı	Ümit Burnu
Tarihsel süreçte karayollarının ilk gelişim göstermeye başladığı şehir.	Roma	Liverpool
Günümüzde karayolu ağının en uzun olduğu ülke.	Almanya	Amerika
Kıta aşırı demir yolu ağlarına Kanada'dan bir örnek.	Trans Sibiry	Trans Kanada
Dünyada boru hatları uzunluğu bakımından Amerika'dan sonra gelen ülke.	Rusya	Japonya
En gelişmiş , yaygın hava yolu ulaşımına sahip ülke.	Amerika	Avustralya
Dünya'da ilk demir yolu hattının kurulduğu ülke.	İsviçre	İngiltere

PARKUR

Bu bölümde Uluslararası Ulaşım Hatları kazanımlarının öğrenilme düzeyini ortaya çıkarıyoruz. Kırmızı istasyon 20 puan, diğerleri 10'ar puan ; parkur toplam 100 puandır. Başarılar.

① Haritada deniz yolu trafiğinin yoğun olduğu bölgeleri gösterebilirim.



② Harita üzerinde dünyanın önemli kanallarını gösterebilirim.



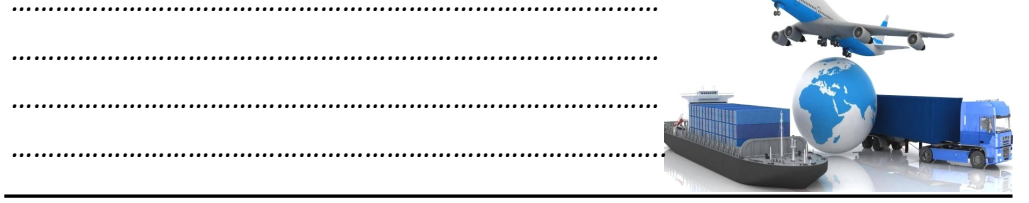
③ Tarihteki önemli ticaret yollarını örneklendirebilirim.



④ Dünyada demiryolu ağının yaygın olduğu bölgeleri gösterebilirim.

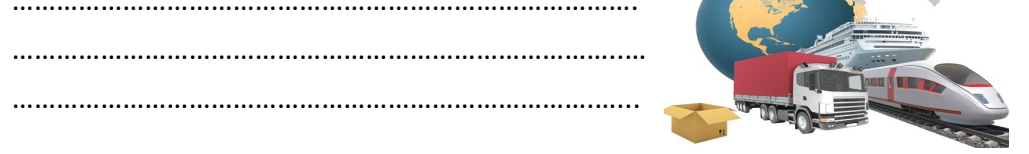


⑤ Ulaşımın gelişimini etkileyen doğal faktörleri açıklayabilirim



⑥ Ulaşım maliyetlerine göre ulaşım sistemlerini sıralayabilirim.

Ucuzdan-----Pahalıya;



⑦ Newyork'tan yola çıkan ve Kalküta Limanı'na ulaşmak isteyen bir yük gemisinin geçeceği su yollarını yazabilirim.



⑧ Enerji taşımacılığında ülkemizin konumunun önemini açıklayabilirim.



⑨ Dünya petrol taşımacılığında öne çıkan ilk 5 bölgeyi sıralayabilirim.

